KOMISIJOS ĮGYVENDINIMO REGLAMENTAS (ES) Nr. 1355/2014

2014 m. gruodžio 17 d.

kuriuo atsižvelgiant į tam tikrus Tarptautinės jūrų organizacijos priimtus kodeksus ir su jais susijusius kai kurių konvencijų ir protokolų pakeitimus iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 391/2009

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2009 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 391/2009 dėl laivų patikrinimo ir apžiūros organizacijų bendrųjų taisyklių ir standartų ([1]), ypač į jo 13 straipsnio 2 dalį,

taikydama Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 2099/2002, įsteigiančio Jūrų saugumo ir teršimo iš laivų prevencijos komitetą (COSS) ([2]), 5 straipsnyje nustatytą atitikties tikrinimo procedūrą,

kadangi:

(1) pagal Reglamento (EB) Nr. 2099/2002 5 straipsnio 1 dalį valstybės narės ir Komisija bendradarbiauja, kad atitinkamai nustatytų bendrą poziciją arba principą, kurių laikytųsi tarptautiniuose kompetentinguose forumuose siekdamos sumažinti Sąjungos jūrų teisės aktų ir tarptautinių priemonių prieštaros riziką;

(2) Reglamentas (EB) Nr. 391/2009 ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/15/EB ([3]) sudaro nuoseklų teisės aktų kompleksą, pagal kurį pripažintų organizacijų veikla reguliuojama nuosekliai, laikantis tų pačių principų ir naudojant tas pačias apibrėžtis. Direktyvos 2009/15/EB 3 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad valstybei narei nusprendus įgalioti organizacijas atlikti laivų, plaukiojančių su jos vėliava, patikrinimus ir apžiūras, susijusius su teisės aktais nustatytais liudijimais, šias pareigas ji patiki tik pripažintoms organizacijoms, kurios pagal tos direktyvos 2 straipsnio g punktą yra pagal Reglamento (EB) Nr. 391/2009 nuostatas pripažintos organizacijos. Todėl taisyklės, kuriomis remiantis patvirtinamos atitinkamos organizacijos, turi poveikio abiems teisės aktams;

(3) kaip apibrėžta Reglamento (EB) Nr. 391/2009 2 straipsnio b punkte, tarptautinės konvencijos – tai 1974 m. lapkričio 1 d. Tarptautinė konvencija dėl žmogaus gyvybės apsaugos jūroje (SOLAS konvencija), išskyrus jos priedo XI-2 skyrių, 1966 m. balandžio 5 d. Tarptautinė konvencija dėl laivų krovininės vaterlinijos nustatymo (Krovininės vaterlinijos konvencija) ir 1973 m. lapkričio 2 d. Tarptautinė konvencija dėl teršimo iš laivų prevencijos (MARPOL konvencija) kartu su protokolais ir šių konvencijų papildymais bei atitinkamais privalomais visose valstybėse narėse kodeksais, jų naujausia redakcija;

(4) 28-ojoje sesijoje TJO asamblėja priėmė 2013 m. gruodžio 4 d. Rezoliucijoje A.1070(28) pateiktą TJO priemonių įgyvendinimo kodeksą (III kodeksą), o 2013 m. gruodžio 4 d. Rezoliucijoje A.1083(28) išdėstytus Krovininės vaterlinijos konvencijos pakeitimus, pagal kuriuos III kodeksas ir atitinkama vėliavos valstybių audito sistema tampa privalomi;

(5) TJO Jūrų aplinkos apsaugos komitetas (angl. santrumpa MEPC) 66-ojoje sesijoje priėmė 2014 m. balandžio 4 d. Rezoliucijoje MEPC.246(66) išdėstytus 1978 m. protokolo, susijusio su MARPOL konvencija, pakeitimus ir 2014 m. balandžio 4 d. Rezoliucijoje MEPC.247(66) išdėstytus 1997 m. protokolo, susijusio su atitinkamu 1978 m. protokolu iš dalies pakeista MARPOL konvencija, pakeitimus, pagal kuriuos III kodeksas ir atitinkama vėliavos valstybių audito sistema tampa privalomi;

([1]) OL L 131, 2009 5 28, p. 11.
([2]) OL L 324, 2002 11 29, p. 1.
([3]) 2009 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/15/EB dėl laivų patikrinimo ir apžiūros organizacijų ir atitinkamos jūrų administracijų veiklos bendrųjų taisyklių ir standartų (OL L 131 2009 5 28, p. 47).

(6) TJO Jūrų saugumo komitetas (angl. santrumpa MSC) 93-ojoje sesijoje priėmė 2014 m. gegužės 22 d. Rezoliucijoje MSC.366(93) išdėstytus SOLAS konvencijos pakeitimus ir 2014 m. gegužės 22 d. Rezoliucijoje MSC.375(93) išdėstytus 1988 m. protokolo, susijusio su Krovininės vaterlinijos konvencija, pakeitimus, pagal kuriuos III kodeksas ir atitinkama vėliavos valstybių audito sistema tampa privalomi;

(7) MEPC 65-ojoje savo sesijoje, o MSC 92-ojoje savo sesijoje priėmė 2013 m. birželio 21 d. Rezoliucijoje MSC.349 (92) pateiktą TJO pripažintų organizacijų kodeksą (PO kodeksą);

(8) MEPC 65-ojoje sesijoje priėmė 2013 m. gegužės 17 d. Rezoliucijoje MEPC.238(65) išdėstytus 1978 m. protokolo, susijusio su MARPOL konvencija, pakeitimus, pagal kuriuos PO kodeksas tampa privalomas;

(9) MSC 92-ojoje sesijoje priėmė 2013 m. birželio 21 d. rezoliucijose MSC.350(92) ir MSC.356(92) išdėstytus SOLAS konvencijos ir 1988 m. protokolo, susijusio su Krovininės vaterlinijos konvencija, pakeitimus, pagal kuriuos PO kodeksas tampa privalomas;

(10) todėl numatoma, kad III kodeksas ir PO kodeksas įsigalios 2015 m. sausio 1 d.–2018 m. sausio 1 d. pagal atitinkamose JMO konvencijose nustatytas pakeitimų priėmimo, ratifikavimo ir įsigaliojimo taisykles;

(11) 2013 m. gegužės 13 d. Taryba priėmė Sprendimą 2013/268/ES ([1]). Pagal to sprendimo 5 straipsnį Taryba suteikia valstybėms narėms įgaliojimus pareikšti sutikimą, kad šio reglamento 4–9 konstatuojamosiose dalyse nurodyti pakeitimai atsižvelgiant į Sąjungos interesus ir pateikiant to sprendimo priede pateiktą pareiškimą taptų joms privalomi;

(12) prie Tarybos sprendimo 2013/268/ES pridėtame pareiškime teigiama, kad III kodekse ir PO kodekse yra nustatyti būtiniausi reikalavimai, kuriuos valstybės gali atitinkamai plėtoti ir tobulinti siekdamos saugesnės laivybos ir geresnės aplinkos apsaugos;

(13) Jame taip pat teigiama, kad jokia minėtų kodeksų nuostata negali būti aiškinama taip, kad kokiu nors būdu valstybei narei neleistų ar trukdytų vykdyti pagal Europos Sąjungos teisę nustatytus įsipareigojimus, susijusius su „įstatymuose numatytų sertifikatų“ ir „klasifikacinių sertifikatų“ apibrėžtimis, pripažintoms organizacijoms nustatytų pareigų ir kriterijų apimtimi ir Europos Komisijos pareigomis, susijusiomis su pripažintų organizacijų pripažinimu, vertinimu ir prireikus taisomųjų priemonių ar sankcijų joms taikymu. Pareiškime taip pat teigiama, kad TJO audito atveju valstybė narė nurodys, kad turi būti tikrinama tik atitiktis toms atitinkamų tarptautinių konvencijų nuostatoms, kurias ji pripažino, atsižvelgiant ir į šio pareiškimo sąlygas;

(14) pagal Sąjungos teisinę tvarką Reglamento (EB) Nr. 391/2009 Direktyvos 2009/15/EB ir taikymo sritis apima nuorodas į 3 konstatuojamojoje dalyje išvardytas tarptautines konvencijas. Tokiu būdu TJO konvencijų pakeitimams įsigaliojant tarptautiniu lygmeniu jie tuo pat metu automatiškai perkeliami į Sąjungos teisę, įskaitant ir atitinkamus privalomus kodeksus, kaip antai III kodeksas ir PO kodeksas, kurie priklauso TJO priemonėms, aktualioms taikant Reglamentą (EB) Nr. 391/2009;

(15) tačiau tarptautinių konvencijų pakeitimai gali būti ir neįtraukiami į Sąjungos jūros teisės aktų taikymo sritį, jei atlikus atitikties tikrinimo procedūrą nustatoma, kad tie pakeitimai atitinka bent vieną iš dviejų Reglamento (EB) Nr. 2099/2002 5 straipsnio 2 dalyje nustatytų kriterijų;

(16) Komisija pagal Reglamento (EB) Nr. 2099/2002 5 straipsnį įvertino TJO konvencijų pakeitimus ir nustatė, kad tarp III kodekso ir PO kodekso ir tarp Reglamento (EB) Nr. 391/2009 ir Direktyvos 2009/15/EB esama neatitikimų;

(17) pirmas neatitikimas: III kodekso 2 dalies 16.1 punkte pateikiamas būtiniausių išteklių ir procedūrų, kuriuos privalo turėti vėliavos valstybės, sąrašas, įskaitant administracinius nurodymus, susijusius, *inter alia*, su laivo klasės liudijimais, kurių vėliavos valstybė reikalauja, kad įsitikintų, jog laikomasi laivo konstrukcijos ir mechaninės bei

([1]) 2013 m. gegužės 13 d. Tarybos sprendimas 2013/268/ES dėl pozicijos, kurios Europos Sąjungos vardu turi būti laikomasi Tarptautinėje jūrų organizacijoje (TJO) dėl tam tikrų kodeksų ir tam tikrų konvencijų bei protokolų susijusių pakeitimų priėmimo (OL L 155, 2013 6 7, p. 3).

elektros įrangos reikalavimų ir (arba) kitų tarptautinės konvencijos, kurios šalis yra vėliavos valstybė, reikalavimų ar nacionalinių pačios vėliavos valstybės nuostatų reikalavimų. Tačiau, kaip nurodyta 21 konstatuojamojoje dalyje, Sąjunga atskiria teisės aktais nustatytus liudijimus ir laivo klasės liudijimus. Pastarieji yra privataus pobūdžio dokumentai – jie nėra nei vėliavos valstybės aktai, nei išduodami kurios nors vėliavos valstybės vardu. Ši III kodekso nuostata iš tiesų yra susijusi su SOLAS konvencijos II-1 skyriaus A-1 dalies 3–1 taisykle, kurioje numatyta, kad laivai turi būti projektuojami, statomi ir prižiūrimi laikantis konstrukcijos ir mechaninės bei elektros įrangos reikalavimų, nustatytų klasifikacinės bendrovės, kurią pagal XI-1 skyriaus 1 taisyklę pripažino administracija. 1. SOLAS konvencijoje aiškiai nustatyta, kad šis reikalavimas taikomas laivui arba jo teisiniam atstovui vėliavos valstybės atžvilgiu. Be to, vykdydama savo kaip klasifikacinės bendrovės įgaliojimus, pripažinta organizacija išduodama laivo klasės liudijimus laikydamasi savo pačios taisyklių, procedūrų, sąlygų ir privačių sutarčių, kurių vėliavos valstybė nėra pasirašiusi. Todėl ši III kodekso nuostata prieštarauja klasifikacinės ir teisės aktais nustatytos veiklos apibūdinimui, pateiktam dabartiniuose ES teisės aktuose.

(18) antras neatitikimas: pagal III kodekso 2 dalies 18.1 punktą vėliavos valstybė turi reikalauti, kad pripažinta organizacija turėtų pakankamai išteklių, užtikrinančių technines, valdymo ir mokslinių tyrimų galimybes vykdyti jai patikėtas užduotis, tačiau šis reikalavimas galioja *„tik kai tai susiję su laivais, turinčiais teisę plaukioti su tos valstybės vėliava“*. Tuo tarpu Sąjungos teisėje šis aspektas išreikštas reikalavimu, būtinu įvykdyti norint gauti pripažinimą, kaip išdėstyta Reglamento (EB) Nr. 391/2009 I priedo A dalies 3 punkte nustatytame kriterijuje; jis taikomas visiems organizacijos klasei priskiriamiems laivams, nepriklausomai nuo vėliavos. Minėtą III kodekso nuostatą įtraukus į Sąjungos teisę, Reglamento (EB) Nr. 391/2009 I priedo A dalies 3 punkte nustatytas kriterijus turėtų būti taikomas tik tai pripažintos organizacijos veiklai, kuri susijusi su laivais, plaukiojančiais su valstybių narių vėliavomis, o tai prieštarautų šiuo metu galiojantiems reikalavimams.

(19) trečias neatitikimas: III kodekso 2 dalies 19 punkte nustatyta, kad vėliavos valstybė negali savo pripažintų organizacijų įpareigoti laivams, kurie neturi teisės plaukioti su jos vėliava, taikyti reikalavimų, susijusių, *inter alia*, su jų klasifikacinėmis taisyklėmis, reikalavimais ar procedūromis. Pagal Direktyvą 2009/15/EB valstybės narės gali įgalioti organizaciją jų vardu išduoti jų laivams teisės aktais nustatytus liudijimus tik jei ta organizacija yra pripažinta ir šiuo tikslu kontroliuojama pagal Reglamentą (EB) Nr. 391/2009. Tokiu būdu pripažintos organizacijos iš esmės turi laikytis tam tikrų reikalavimų, taikomų atitinkamai jų veiklai, susijusiai su visais jų klasifikuotais laivais, nepriklausomai nuo vėliavos. Tie reikalavimai yra dauguma Reglamento (EB) Nr. 391/2009 I priede nustatytų kriterijų, taip pat kiti įpareigojimai, visų pirma nustatytieji to reglamento 10 straipsnio 4 dalyje. Minėtą III kodekso nuostatą įtraukus į Sąjungos teisę, Reglamente (EB) Nr. 391/2009 nustatyti pripažinimo reikalavimai (*inter alia*, jei tai yra taisyklės, reikalavimai ir procedūros) galiotų tik tai pripažintos organizacijos veiklai, kuri susijusi su laivais, plaukiojančiais su valstybių narių vėliavomis.

(20) ketvirtas neatitikimas: PO kodekso 2 dalies 1.1 punkte pripažinta organizacija apibrėžiama kaip vėliavos valstybės įvertinta organizacija, atitinkanti to kodekso 2 dalies reikalavimus. Tuo tarpu Reglamento (EB) Nr. 2391/2009 2 dalies e punkte pripažinta organizacija – *„pagal Reglamento (EB) Nr. 391/2009 nuostatas pripažinta organizacija“*. Remiantis 21–23 konstatuojamosiose dalyse išdėstyta Komisijos analize paaiškėja, kad net kelios PO kodekso 2 dalies nuostatos yra nesuderinamos su Reglamentu (EB) Nr. 391/2009. Taigi, PO kodekse apibrėžta pripažinta organizacija negalėtų tenkinti visų Reglamento (EB) Nr. 391/2009 reikalavimų ir neatitiktų Sąjungos teisėje nustatytos pripažintų organizacijų apibrėžties.

(21) penktas neatitikimas: PO kodekso 2 dalies 1.3 punkte teisės aktais nustatytų liudijimų išdavimas ir teisės aktais nustatytos paslaugos apibrėžiami kaip tos pačios kategorijos veikla, kurią pripažinta organizacija turi teisę vykdyti vėliavos valstybės vardu, įskaitant liudijimų, susijusių tiek su teisės aktais nustatytais reikalavimais, tiek su klasifikaciniais reikalavimais, išdavimą. Reglamento (EB) Nr. 391/2009 2 straipsnio g ir i punktuose, priešingai, aiškiai atskiriami teisės aktais nustatyti liudijimai, t. y. vėliavos valstybės arba jos vardu pagal tarptautines konvencijas išduoti liudijimai, ir laivo klasės liudijimai, t. y. laivo tinkamumą konkrečiam laivo naudojimui ar eksploatavimui patvirtinantys dokumentai, kuriuos pagal savo nustatytas ir viešai paskelbtas taisykles ir procedūras išduoda pripažinta organizacija, vykdydama savo, kaip klasifikacinės bendrovės, įgaliojimus. Tai reikštų, kad pagal Sąjungos teisę teisės aktais nustatyti liudijimai ir laivo klasės liudijimai yra atskiri skirtingo pobūdžio dokumentai. Tai yra, teisės aktais nustatyti liudijimai yra viešo pobūdžio, o laivo klasės liudijimai – privataus, ir pastaruosius išduoda klasifikacinė bendrovė pagal savas taisykles, procedūras ir sąlygas. Todėl laivo klasės liudijimai, kuriuos pripažinta organizacija išduoda laivams patvirtindama atitiktį klasifikacinėms taisyklėms ir procedūroms, įskaitant tuos atvejus, kai vėliavos valstybė liudijimus patvirtina kaip atitikties SOLAS konvencijos II-I skyriaus A-1 dalies 3–1 taisyklei įrodymus, yra griežtai privataus pobūdžio dokumentai – jie nėra nei vėliavos valstybės aktai, nei išduodami kurios nors vėliavos valstybės vardu. Tačiau PO kodekse nuolat minima, kad pripažintos organizacijos teisės aktais nustatytus liudijimus išduoda ir teisės aktais nustatytas paslaugas teikia *„vėliavos valstybės vardu“*, o tai

prieštarauja Sąjungos teisėje nustatytam teisiniam atskyrimui. Be minėtos prieštaros, šią PO kodekso nuostatą perkėlus kaip normą į Sąjungos teisinę tvarką, dar kiltų akivaizdi rizika, kad ES nebebus įmanoma užtikrinti Reglamente (EB) Nr. 391/2009 nustatytų pripažinimo reikalavimų, susijusių su visa organizacijos veikla, nepriklausomai nuo vėliavos, vykdymo.

(22) šeštas neatitikimas: PO kodekso 2 dalies 3.9.3.1 punkte numatytas mechanizmas, pagal kurį pripažintos organizacijos bendradarbiauja tarpusavyje pagal bendrą sistemą, kurią nustato vėliavos valstybė siekdama standartizuoti su teisės aktais nustatytų liudijimų išdavimu ir teisės aktais nustatytomis paslaugomis susijusius atitinkamus procesus; o to kodekso 2 dalies 3.9.3.2 punkte reikalaujama, kad „*vėliavos valstybė arba jų grupė*“ nustatytų sistemą, pagal kurią būtų reguliuojamas jų pripažintų organizacijų bendradarbiavimas sprendžiant techninius ir su sauga susijusius „*teisės aktais nustatytų liudijimų išdavimo ir teisės aktais nustatytų paslaugų teikimo laivams (…) atitinkamos vėliavos valstybės vardu*“ klausimus. Tuo tarpu pagal Sąjungos teisę pripažintų organizacijų bendradarbiavimas reglamentuojamas Reglamento (EB) Nr. 391/2009 10 straipsnio 1 dalimi, kurioje nustatyta, kad pripažintos organizacijos turi viena su kita periodiškai konsultuotis, siekdamos užtikrinti organizacijų naudojamų taisyklių ir procedūrų bei jų įgyvendinimo lygiavertiškumą ir darną, ir nustatyta medžiagų, įrangos ir detalių klasės liudijimų tarpusavio pripažinimo atitinkamais atvejais sistema. Šios dvi 10 straipsnio 1 dalyje numatytos bendradarbiavimo procedūros galioja pripažintų organizacijų, vykdančių savo, kaip klasifikacinių bendrovių, įgaliojimus, privačiai veiklai, ir todėl yra taikomos nepriklausomai nuo vėliavos. Todėl PO kodekse numatytus bendradarbiavimo mechanizmus įtraukus į Sąjungos teisę, Reglamente (EB) Nr. 391/2009 nustatyta bendradarbiavimo sistema galiotų tik tai pripažintų organizacijų veiklai, kuri susijusi su laivais, plaukiojančiais su valstybių narių vėliavomis, o tai prieštarautų šiuo metu galiojantiems reikalavimams.

(23) septintas neatitikimas: PO kodekso 2 dalies 3.9.3.3 punktas yra identiškas III kodekso 2 dalies 19 punktui, todėl 19 konstatuojamojoje dalyje pateikti argumentai analogiškai galioja ir šiai PO kodekso nuostatai.

(24) jokiomis III kodekso arba PO kodekso nuostatomis niekaip neturėtų būti apribojamos Sąjungos galios pagal Sutartis ir tarptautinę teisę nustatyti atitinkamas sąlygas, pagal kurias būtų suteikiamas pripažinimas organizacijoms, kurios nori gauti valstybių narių įgaliojimus jų vardu vykdyti laivų apžiūros ir liudijimų išdavimo jiems veiklą, siekiant įgyvendinti Sąjungos tikslus, visų pirma, padidinti jūrų saugumą ir aplinkos apsaugą;

(25) Reglamento (EB) Nr. 391/2009 10 straipsnio 1 dalyje nustatyta medžiagų, įrangos ir detalių klasės liudijimų tarpusavio pripažinimo sistema galioja tik Sąjungoje ir tik su valstybių narių vėliavomis plaukiojantiems laivams. Užsienio laivų atveju atitinkami liudijimai pripažįstami atitinkamų ES nepriklausančių vėliavos valstybių nuožiūra joms vykdant savo išimtinę jurisdikciją, visų pirma pagal Jungtinių Tautų jūrų teisės konvenciją (UNCLOS);

(26) remdamasi savo vertinimu Komisija nusprendė, kad ankstesnėse konstatuojamosiose dalyse nurodytos III ir PO kodeksų nuostatos nesuderinamos su Reglamentu (EB) Nr. 391/2009 ir turėtų būti pašalintos iš jo taikymo srities. Todėl Reglamento (EB) Nr. 391/2009 2 straipsnio b punktas turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeistas;

(27) kadangi PO kodeksas įsigalioja 2015 m. sausio 1 d., šis reglamentas turėtų įsigalioti kuo greičiau po jo paskelbimo;

(28) Jūrų saugumo ir teršimo iš laivų prevencijos komitetas (COSS) nuomonės apie šiame reglamente numatytas priemones nepateikė. Buvo nuspręsta, kad reikia įgyvendinimo akto, taigi pirmininkas pateikė jo projektą toliau svarstyti apeliaciniame komitete. Šiame reglamente numatytos priemonės atitinka apeliacinio komiteto nuomonę,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Reglamento (EB) Nr. 391/2009 2 straipsnio b punktas pakeičiamas taip:

„b) tarptautinės konvencijos – naujausios redakcijos 1974 m. lapkričio 1 d. Tarptautinė konvencija dėl žmogaus gyvybės apsaugos jūroje (SOLAS 74), išskyrus jos priedo XI–2 skyrių, 1966 m. balandžio 5 d. Tarptautinė konvencija dėl laivų krovininės vaterlinijos nustatymo ir 1973 m. lapkričio 2 d. Tarptautinė konvencija dėl teršimo iš laivų prevencijos (MARPOL) kartu su naujausios redakcijos jų protokolais ir pakeitimais, taip pat

atitinkamais visose valstybėse narėse privalomais kodeksais, išskyrus TJO Priemonių įgyvendinimo kodekso 2 dalies 16.1, 18.1 ir 19 punktus ir TJO Pripažintų organizacijų kodekso 2 dalies 1.1, 1.3, 3.9.3.1, 3.9.3.2 ir 3.9.3.3 punktus.“

2 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Jis taikomas nuo 2015 m. sausio 1 d.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2014 m. gruodžio 17 d.

Komisijos vardu

Pirmininkas

Jean-Claude JUNCKER